49ste jaar. — Nº 1. Zaterdag, 4 Januari 1902.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** »
Een » » **4** »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centᵐᵉ per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

Zalig Nieuwjaar.

TONGEREN, DEN 4 JANUARI 1901.

VOOR DEN PAUS.

Bedrag der vorige lijsten fr. 9,029.30

Men kan de giften bestellen op het bureel van ons blat of wel bij M. L. Mallié, 52, Bergstraat, Brussel.

VAN ALLES WAT.

BEVOLKING VAN BELGIË. — De statistieken, voortspruitende uit de volksoptelling van 1900, zijn opgemaakt en geven voor geheel het land, eene bevolking op van ongeveer 6,693,000 zielen.

De provincie Oost-Vlaanderen waarvan de bevolking, in 1890, beliep tot 949,526 zielen, telt thans 1,030,000 zielen op het einde van December 1900, zijnde eene vermeerdering van omtrent 80,000 inwoners.

De vermeerdering van bevolking voor het geheel land bedraagt ongeveer 625,000.

Het belangrijkste gevolg van deze vermeerdering is dat het getal der volksvertegenwoordigers en senators moet vermeerderd worden. Er zullen veertien nieuwe volksvertegenwoordigers en zeven nieuwe senators moeten gekozen worden. Deze zullen, per arrondissement, verdeeld zijn als volgt :

Volksvertegenwoordigers. — Antwerpen, 2 ; Brussel, 3 ; Brugge, 1 ; Kortrijk, 1 ; Gent-Eeklo, 1 ; Aalst, 1 ; Charleroi, 1 ; Zoningen, 1 ; Luik, 1 ; Verviers, 1 ; Namen, 1.

Senators. — Antwerpen, 1 ; Brussel, 2 ; Kortrijk-Ieperen, 1 ; Aalst-Oudenaarde, 1 ; Charleroi-Thuin, 1 ; Luik, 1.

Oost-Vlaanderen bekomt, daarenboven, een nieuwen zetel van provincialen senator, daar zijne bevolking het cijfer van een miljoen inwoners overtreft, hetgeen, krachtens de wet, recht geeft op vier zetels van provinciale senators.

* *

TEGEN DEN GODSDIENST. — De liberalen zeggen dikwijls, rond den tijd van kiezing : Wij zijn tegen den godsdienst niet. Wij zijn enkel tegen het klerikalism, tegen de priesters die buiten de kerk komen.

De *Journal de Gand*, een Gentsch liberaal blad, schrijft daarover eenen artikel die de ronde der gazetten doet. De *Journal de Gand* zegt :

« Onze ware strijd moet den aanval zijn « van het catholicismus. 't Is niet ge- « noeg dat de pries er in, zijn « kerk blijft ; « 't is deze kerk zelve die wij moeten aanval- « len. Het kwaad ligt in het catholicismus, of « beter gezegd, het kwaad bestaat in allen « werkdadigen veropenbaarden godsdienst. »

Is dat klaar of is dat niet klaar ? De liberale partij moet voor doel hebben den godsdienst, 't catholicismus te bevechten. Zoo schrijft de *Journal de Gand*.

* *

'T VERSTAND KOMT VOOR DE JAREN NIET. — De roode kopstukken begrijpen eindelijk dat zij een verkeerden weg inslaan met aan hunne volgelingen de sociale revolutie, de republiek en den socialistischen toekoms staat te beloven, of liever de simpele socialisten beginnen aan eenige aanbiders te verwijten dat deze hen met ijdele beloften poppen ; ook beginnen de roode kopstukken reeds te zeggen dat al de hervormingen, die zij sedert zoo lang beloven, niet onmiddelijk kunnen verwezenlijkt worden. *Le Peuple* schrijft nu onder ander dat het heel waarschijnlijk nog lang zal duren eer de republiek in België zal uitgeroepen worden. Wij zijn van hetzelfde gedacht, en wij hopen, daar de socialisten eindelijk wat verstand krijgen, dat zij in de Kamer hunne diverse uitvallen tegen het Koninkdom niet meer zullen hernieuwen. Wij willen nogta eene uitzondering maken voor Demblon : deze zal nooit tot de jaren van verstand komen.

* *

HET ALKOOLISM IN BELGIË. — Ons land telt 175,000 herbergen en drankslijterijen, 2,900 brouwerijen en 229 stoomerijen. Terwijl men in Noorwegen eene herberg heeft op 52,144 inwoners, heeft men er hier eene op 36.1.

Te Brussel alleen zijn 4.281 koffiehuizen, herbergen en drankslijterijen.

Het Belgische volk heeft van 1876 tot 1896, ongeveer 2 1/2 milliards in jenever verteerd — som welke de uitgaven vertegenwoordigt sedert 1830 gedaan voor 's lands openbare diensten, allen bijeengerekend.

't Is stichtend voorwaar.

Wie wil nu verhuizen ?

Zijt gij niet te tevreden ? 't Is dat ge wilt ontevreden zijn. Ge klaagt dat de lasten te hoog zijn. Wel, ga naar Orsa, in Zweden, wonen. Daar moet men geene de minste belasting betalen. Het gebruik van den telefoon is er kosteloos, even als het onderwijs.

Stapt ge op den tram en, per ongeluk, ge hebt uwen geldbeugel vergeten, wees niet bevreesd, de ontvanger zal u niet doen uitstappen. Wat wilt ge meer ?

Zijt ge liefhebber van muziek ? Uwe plaats is te Destard, in Brazilië. De stad heeft eene bevolking van 16,000 inwoners ; er zijn 2,225 pianos, guitaren, enz... en 54 koorzangmaatschappijen.

Wat smerige, modderige straten bij u, zegt ge.

Gij zijt moeilijk om bevredigen. Zoudt ge misschien liever te Broek, in Holland wonen waar de gemeenteraad over twee jaar eene beslissing nam waarbij het verboden werd met paarden over de straat te gaan, omdat er sporen achterblijven op de straatsteenen ? (niet te verwarren met de foltertuigen welke de ruiters aan de hielen der schoenen vastmaken). De eigenaars van honden welke aan de deuren hunnen poot opheffen, worden door moeder Justicia bij de lepels gevat.

Ge zijt voor de ontvoogding der vrouwen ? Wel, beste lezer, uw plaats is aangeduid in Kansas, Amerika. Er is daar een steedje, Baetie genaamd, waar alle ambten door vrouwen vervuld worden.

De burgemeester, Marie Totten genaamd, is 43 jaar oud. Zij bestuurt de stad op uitmuntende wijze, sluit de huwelijken, schrijft de overlijders op en de nieuwgeborenen worden door haar op de boeken gebracht...

Ge ziet, er is keus voor iedereen.

Hebt gij geld noodig ? Gaat naar Wesnen ; daar wonen de Rotchilds die een fortuintje van 11 miljaards bezitten ; 't zij een jaarlijksch inkomen van 440 miljoen.

DE TABAK.

In 1492 werd Amerika ontdekt door Christofel Columbus.

Het moet zijn dat de grond in Amerika beter geschikt is voor de tabakplant dan in Europa, want tot nog heden dags wordt de Amerikaansche tabak gebruikt voor de beste.

De tabak wordt meest verbruikt, bij middel der pijp.

Het rooken van sigaren en sigaretten heeft ook veel aanhangers.

Tabak tot poeier gemalen is snuiftabak, die in de neusgaten eene sterke prikkeling verwekt.

Tabakbladeren worden ook tot draad van twee centimeters dik gespoonen, en maken kauwtabak of chiktabak uit.

Uit de tabak wordt ook een sterk vergift getrokken, dat men nicotine noemt, naar den naam van Nicot, die de pijp en de tabak in Frankrijk ingebracht heeft.

Het verbruik van de tabak brengt weinig of geen nut mede, en behoort dus tot de pracht. De verbruikers geven zich eene aangenaamheid die overslaat tot de noodzakelijkheid, omdat de prikkeling eene gewoonte, eene tweede natuur wordt. Die niet rookt, noch snuift, noch tabak kauwt, mist eene voldoening die hij niet kent, en die hem geen ongemak geeft.

Het tabakrooken van kinders is hinderlijk aan de gezondheid en belemmert hunne groeikracht.

Jongens van 15 jaar willen rooken omdat zij willen oud zijn en het zien doen van grooten, en maken zich belachelijk.

Het rooken wordt bij sommige lieden eene ware drift, bij zooverre dat zij liever eene boterham zoudn missen dan het genoeglijk pijpken te laten. Voor vele menschen is het rooken slechts een lijdverdrijf, een uitspanningsken. De reiziger die vermoeid op den trein komt, rust uit al een goed pijpken rookende.

Het opsouiven van tabaksporier heeft nu min aanhangers dan eertijds. Men beweert dat de prikkelingen op de reukorganen deugd doet, omdat zij het hoofd ontlasten van overtollige vochten.

Men moet niet denken dat de menschen niet rookten vooraleer de tabak gekend was.

Van in de vroegste tijden werd er gerookt. Pijpen werden er gevonden in grafsteden van Romijnen en van vroegere volkeren. De Romijnen gebruikten ijzeren pijpen zooals de Lapplanders nu nog doen.

't Is meest in Europa en in Amerika dat er tabak gerookt wordt. In Afrika, in Azie worden schorsen van allerlei boomen, wortels, en bladeren van planten gerookt, alsook gedroogde zwammen (kampernoeljes).

Maandwijzer
voor de Fruitkweekerij.

JANUARI. — Men plant boomen : maar niet bij vorst. — Men moet ze in de zware gronden zoo diep niet planten als in de magere. — De slechte struiken en het drooge hout er zorgvuldig van uitro ien. — De schorsen der oude boomen met kalkwater of met eene magere loog wasschen. — Het enten der boomen : men begint met deze die de eerste uitschieten.

MAANDWIJZER
VOOR DEN
Landbouw EN DE Hovenierderij.

JANUARI. — MEN ZAAIT IN DE BROEIKASSEN : Radijs, salaad, selder, meloen, peeterselie, wortels, kers, erwten, boonen, prinessen, kervel, aardappels, enz. — IN DEN HOF : Salaad, radijs, selder, wortels, peeterselie, kers, enz.

M. Desmaisières.

onze achtbare volksvertegenwoordiger, zal op **Donderdag 9ᵉ Januari,** dag der foor, in het lokaal der Land- en Tuinbouwmaatschappijen, in het Koffiehuis *Allée Verte*, Kielerstraat te Tongeren, van tien ure tot een, de personen ontvangen die hem verlangen te spreken.

Onze Missionarissen.

MOORD OP EEN BELGISCHEN MISSIONARIS.

Eene depêche uit Peking meldt, dat de moord op eenen missionaris te King-Hsia-Foe bevestigd wordt.

Men verzekert dat deze missionaris een Belg is. Bevel is gegeven, de plichtigen te straffen.

De Belgische legatie heeft de marteling vernomen van een twaeden missionaris bij Ning-Sia-Foe. Talrijke Belgen bewonen met bekeerde Chineesen de versterkte dorpen dezer streek.

Deze tijdin en zijn nog niet bevestigd.

Uit Luik.

Men schrijft ons uit Luik, in dato 30 December 1901.

Men heeft in de hoofdkerk de treurdiensten begonnen voor het fest van 6 Januari : 't Is zooals zij weet, op Driekoningendag, een maandag, dat de nieuw benoemde Bisschop, Mgr Rutten, de bisschoppelijke wijding tal ontvangen uit handen van den verwaarden kardinaal primaat van België.

In dergelijke omstandigheden ontvouwt de kerk haare indrukwekkendste plechtigheden en men mag op voorzaad verzekeren dat de ceremonie, door haren luister en ook door haren toeloop der gelovigen, waardig zal zijn van den zetel van St-Lambertus, een der oudste en eerbiedwaardigsten van het katholicism.

De wijding werd zondag reeds ingeleid door de inberetnneming van den zetel en de lezing in het koor zelf der hoofdkerk, van de brieven, uit Rome ontvangen en houdende de benoeming van den nieuwen bisschop.

Van de hoofdkerk begaf Mgr Rutten zich naar de kapittelzaal, waar hij geluk werd gewenscht door de kanoniken, van welke hij sedert 14 jaar de voorzitter was.

Een der eerste daden van den nieuwen bisschop is geweest is een titularis aan te duiden, voor den openstaanden post van vicaris-generaal, zijne keus is gevallen op den pastoor-deken van St. Jacques, M. Schoolmeesters.

De geleerde priester is Limburger, bijgevolg Vlaming zooals Mgr Rutten, deze is van Geysingen, bij Maeseyck, en M. Schoolmeesters is van Maeseyck zelf.

Men weet dat de oorsprong van ons bisdom Vlaamsch is, daar onze oudste bisschoppen te Tongeren verbleven, daarna te Maestricht, tot den dag waarop de H. Lambertus zich kwam vestigen aan den boord van de Legia, in vlakte, welke zij doorloopt, alvorens zich in de Maas te werpen.

Ons bisdom heeft nooit zijnen Vlaamschen oorsprong verloochend en, of zij ons uit het Walenland of uit Limburg kwamen, onze bisschoppen zijn altijd evengoed ontvangen, aanhoord en bemind door 't katholieke volk.

Voor Mgr de Montpellier en Mgr Deutreloux, die Walen waren, heeft dit bisdom Mgr Van Bommel gehad, een bisschop die te Amsterdam geboren was en die, na 1850, gekend was als de sterkste kop van het Belgisch episcopaat.

In het bisdom Luik heeft men ten allen tijde de beide talen gesproken, en dat kon inderdaad niet anders, aangezien op de twee seminaristen er een vlaming en een Waal is.

En de priesters van Vlaamschen oorsprong, die hun heilig ambt uitoefenen in de stad Luik, zijn niet de minst geliefde en geëerbiedigde bij hunne parochianen, M. Schoolmeesters is er het voorbeeld van.

Het Waalsch element zal bij voortduring vertegenwoordigd zijn in het beheer van het bisdom, door Mgr Honchamp, die eerste vicaris-generaal wordt.

WONDERBARE GENEZING VAN

ELISA BONNYNS,

TE SCHERPENHEUVEL.

De genezing van Elisa Bonnyns, 22 jaar oud, heeft de bevolking van Diest, op eenige uitzonderingen na, ontroerd : de gelooven danken de H. Maagd ; eenigen, die den « esprit fort » willen uithangen, zeggen : « 't is een historieke ! » want zeldzame goddeloozen hebben spijt : de onverschilligen blijven wat ze waren.

Wij zullen maar eenvoudig het gebeurde vertellen en onze lezers laten oordeelen.

Van den 31 December 1900, is Elisa Bonnyns in het gasthuis te Diest, als met lamheid geslagen, zoodanig dat zij zonder hulp geen stap zetten kon. Gedurige en hevige zenuwaanvallen, twee in den dag en soms twee of drie 's nachts, vermeerderden nog hare verlamming bijzonder in de armen.

Sems bracht zij bewusteloos vijf à zeven dagen zonder voedsel door.

Op aanraden van haren broeder, besloot Elisa, hare genezing bij de H. Maagd te Scherpenheuvel te gaan afsmeken, niet zoozeer voor haar, zooals zij zegde, als wel voor hare dierbaren.

Zij werd dan verleden dinsdag morgend uit gasthuis in roistoel tot aan de deur gevoerd, in een rijtuig geplaats en naar Scherpenheuvel gebracht. Daar deong haar broeder Elisa op zijne armen tot voor het altaar waar eene mis voor hare genezing gezongen werd.

Gedurende het H. Misoffer, en bijzonder op het eind, volde de zieke hevige pijnen, bijzonder in den linkerarm ; 't was als gisg zij eenen nieuwen zenuwaanval ondersteaan.

Maar neen ! O wonder ! Aan de Benedictie van het H. Sacrament voelt zij een nieuw leven door hare verlamde ledmaten stroomen. Zij staat recht en laat zich op de knieën vallen om de H. Maagd te bedanken. En weer opstaande, wenkt zij hare bloedverwanten om den gebruikelijken omgang rond het altaar te doen.

« Zie, roept eene arme in vergetelheid luidop, Henry, zij kan gaan ! »

Tranen van aandoening rollen uit aller oogen, men bidt, men dankt luidop Gods H. Moeder.

En na de dankzegging, gaat Elisa, die sinds een jaar zeils niet met krukken gaan noch staan kon, te voet uit de kerk naar het rijtuig : zij was volkomen genezen.

GEMEENTERAAD
van Tongeren.

Zitting van maandag 30 December 1901.

DAGORDE.

1. — Gemeente begrooting voor 1902. — Gestemd.
2. — Teekenschool. — Begrooting voor 1902. — Goedgek.
3. — Plaatsvervangende onderwijzeres. — Vaststelling der vergoeding. De gewoonlijke vergoeding wordt toegestaan.
4. — Inzameling der standrechten op de markten. — Aanbesteding. — Oedgekeurd.
5. — Rechten der stadswaag. — Aanbesteding. — Goedg.
6. — Muziekmaatschappijen. — Vragen om subsidiën voor 1902. — De raad stemt eene toelage van 500 fr. aan iedere der twee muziekmaatschappijen der stad (Casino en Concordia).
7. — Vergrooting van het Kerkhof. — Naar de commissie verzonden.
8. — Tram Tongeren-Bommershoven. — Verzoek te zenden aan de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen. — De raad besluit eenen brief te zenden aan M. de Directeur der Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, ten einde deze lijn ter studie te leggen.
9. — Burgerlijke Godshuizen. — Rekening van 1900. — Goedgekeurd.

10.	id.	Begrooting voor 1902. id.
11.	id.	Verkoop van een perceel land. — Gunstig advies.
12.	id.	Verlenging van tonst. id.
13.	id.	Uitleering eener rente. id.

14. Weldadigheidsbureel. — Rekening van 1900. — Goedgekeurd.

15.	id.	Begrooting voor 1902. id.
16.	id.	Verhuring van een huis. — Lastkohier. — Gunstig advies

17. — Kerk van St Jan. — Verpachting van goederen. — Lastkohier. — Gunstig advies.
18. — O. L. V. Kerk. — Rekening van 1900. — Gunstig advies.

19.	id.	Begrooting voor 1902. id.

20. — Weldadigheidsbureel. — Benoeming van een lid in vervanging van M. Hauben Arnold, wiens mandaat eindigt op 1ᵉ Januari 1902.

Candidaten voorgesteld door het Bureel en door het schepencollege :

1ˢᵗ candidaat, M. Hauben Arnold, brouwer ;
2ᵈᵉ » M. Nicolaers Henri, candidaat-notaris.

M. Hauben Arnold bekomt 5 stemmen, (katholieken) er zijn 6 witte briefjes (liberalen). Bijgevolg zal er eene nieuwe stemming plaats hebben.

21. — Burgerlijke Godshuizen. — Benoeming van een lid in vervanging van M. Berden Henri, wiens mandaat eindigt op 1ᵉ Januari 1902.

Candidaten voorgesteld door het Gesticht en door het schepencollege :

1ˢᵗ candidaat, M. Berden Henri, rentenier.
2ᵈᵉ » M. Zeegers Martin, nijverzar.

M. H. Berden wordt herkozen met 7 stemmen tegen 4 witte briefjes.

22. — Benoeming van eenen policieagent in vervanging van M. Willems, ontslaggever.

De raad benoemt M. Grifens Joseph, met 6 stemmen tegen 3 gegeven aan M. Nys.

De markten van Tongeren.

Ziehier de opgave van het getal paarden, hoornbeesten, schapen, vette en magere varkens, die in den loop van het jaar 1901 te koop gesteld zijn op de markten van Tongeren. Het blijkt uit deze cijfers dat onze paard- en veemarkten nog altijd even bloeiend zijn, als ooit.

DATUM	PAARDEN	HOORNVEE	SCHAPEN	VETTE VARKENS	MAGERE VARKENS
5 Januari		258	0	227	1361
10 »	551	280	17	245	926
17 »		278	3	290	1112
24 »		341	0	206	1185
31 »		210	3	217	464
7 Februari		199	0	176	105
14 »	297	366	2	199	297
21 »		282	0	144	705
28 »		459	0	278	1441
7 Maart		551	0	204	1211
14 »		559	0	170	1226
21 »	599	486	10	219	1351
28 »		417	4	225	1202
4 April		459	0	159	1157
11 »	529	582	0	147	1257
18 »		552	0	198	1371
25 »		461	0	225	1476
2 Mei	208	550	0	124	1591
9 »		568	4	185	1455
15 »		265	0	145	1276
23 »		515	5	194	1565
30 »		514	15	142	2564
5 Juni		222	9	158	1707
13 »	498	511	7	160	1575
20 »		541	2	151	1458
27 »		292	1	167	1777
4 Juli		240	0	145	1871
11 »		272	4	176	1197
18 »		229	0	158	1582
25 »	740	260	0	149	1199
1 August.		246	0	157	1159
8 »	451	542	0	114	1542
14 »		217	0	109	1305
22 »		514	2	193	1625
29 »		269	0	188	1647
5 Septem		475	5	178	1401
12 »		400	8	199	1644
19 »	760	509	21	155	1222
26 »		517	6	221	1757
3 October		296	0	165	1869
10 »		515	6	178	1750
17 »	435	415	6	189	1680
24 »		445	19	200	1715
31 »		599	7	185	1616
7 Novem.		529	14	185	1704
14 »		544	5	192	1661
21 »	485	587	20	165	1625
28 »		540	6	178	1868
5 Decem.		524	10	189	1581
12 »		295	9	154	1598
19 »	408	515	7	182	1210
26 »		106	0	96	592

NIEUWS
uit de stal en de provincie.

Volksbond St-Maternus. — Morgen zondag, 5ᵉ Januari, om 8 ure 's avonds, zal eene *Voordracht* gegeven worden, door eenen gekenden spreker, in het lokaal der Maatschappij.

Onderwerp : Verval en opheuring van het Huisgezin.

Zij zal gevolgd worden door eene TOMBOLA. — Al de leden zijn er op uitgenoodigd.

Koolmijnen in Limburg. — Door de bestendige Deputatie van Limburg is goedgekeurd de aanvraag tot het maken eener koolmijn in de gemeente Asch aan de vereeniging Dumont ; gezegde goedkeuring is in de omliggende gemeenten aangeplakt. Na dat eene boormschien te Eindhoven twee dikke koollagen van goede hoedanigheid gevonden heeft, is er eene tweede machien geplaatst op eene andere plaats, in dezelfde richting.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld : 262 koeien en kalveren, 5 schapen, 112 vette varkens, 1411 magere varkens.

APOTHEEK-ZONDAGSRUST.
MORGEN zal de Apotheek van
M. Vanderyst
alleen open blijven, *van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts*, VOOR DE DRINGENDE NOODWENDIGHEDEN.

De Comptante betaling zal vereischt worden.

DE DOCHTER
van het
REGIMENT

9ᵉ VERVOLG.

Half Januari werd eindelijk de terugreis naar Weenen aanvaard. Piroska had zich in stilte op de genieëngen van het grootsteedsche leven reeds verheugd ; doch tot hare verwondering bemerkte zij, dat zij hare ontvankelijkheid daarvoor grootendeels verloren had. Al de kleine zorgen die haar in het Mürathal hadden bezig gehouden, schenen haar thans gewichtiger en onderhoudender dan de verstroomingen, welke de groote stad haar bieden kon.

Een nieuwsk bracht in de eentonigheid van haar bestaan eenig beweeglijkheid. Van Becher ontving zij een bericht, volgens hetwelk de patroon geschreven had, dat hij zijne teis wat inkrimpen wilde en reeds in de maand Maart te Weenen dacht terug te zijn. De brief was gedagteekend uit Yokohama, dog een gedeelte ging van Weenen. Piroska liet zich door M. Becher den weg beschrijven, die Rudolf Sander op zijne huiswaartsche reis zou hebben af te leggen, en thuis besluideerde zij dit alles nader op de kaart. Hoe meer zij zich nu in deze denkbeeldige reis verdiepte, des te sterker rees in haar een ruijg verlangen naar de verre verte. Zij zou wel op staanden voet diezelfde groote reis hebben willen ondernemen. Wat hield haar daarvan terug ?... En indien zij op die reis stierf of verongelukte, wie zou er aan denken, een enkelen traan er om vergieten ?

Het gevoel van eenzaamheid en verlatenheid, dat haar in het stille Mürathal nooit gekweld had, overviel haar te midden van het gewoel der groote stad met martelende beklemming en drukte haar gansche gemoedsstemming neer. En in verband met deze gedruktheid stond ook de gedachte aan Rudolf Sander's terugkomst.

Van alle menschen op de wereld was hij misschien de eenige, die eene soort van verplichting jegens haar had. Was hij nu die verplichting behoorlijk nagekomen ?... Neen, neen, en duizendmaal neen ! Zij leefde in welstand en leed aan niets gebrek, — indien het geen gebrek lijden is, dat een menschenkind elk spoor of teeken van een warm, deelnemend gevoel ontberen moet. Dat zij ten minste voor armoede behoed bleef, dankte zij aan haar vermogen, meende zij, en dat was dus van hem geene verdienste.

Nooit echter had zij zich om haar bekreund, nooit — bij, haar pleegvader ! Hij was de beheerder van haar vermogen, en van deze taak kweet hij zich, naar het scheen, getrouw en nauwgezet. Maar daartoe verplichtte hem immers de wet — en meer dan datgene, waartoe de wet hem verplichtte, had hij waarlijk niet gedaan. Niet eens de moeite had hij zich getroost om naar zijne pleegdochter eene enkele maal te komen omzien ! Hij kende haar nog niet, en hij had nooit eene poging gedaan om haar op te zoeken, haar ook als mensch een weinig nader te treden.

Nu zou hij binnen kort terugkeeren, en dan was eene persoonlijke ontmoeting wel niet meer te vermijden. Met een gevoel van wrevel dacht Piroska aan deze ontmoeting. In haar hart had zich een wrok vastgezet tegen dien man, die zoo duidelijk getoond had, dat hij tegenover haar zijn wettelijken plicht wilde vervullen, maar ook geen greintje daarboven of daarbuiten.

— ~ —

Mevrouw Simbach was uitgereden, om eenige boodschappen te doen. Piroska zat alleen thuis en las in den nieuwsten roman van Paul Bourget, met wiens werken zij eene vluchtige vriendschap gesloten had, toen de bediende haar op een zilveren blad een kaartje bracht.

— Rudolf Sander.

Daar was hij dus !

Zij gaf den bediende een wenk, en een oogenblik later stond Rudolf Sander vóór haar. Terwijl zij zelf hare volle kalmte bewaarde, was Sander zichtbaar verlegen, ja, verward. Hij had er nooit ernstig over gedacht, hoe de dochter van het regiment er nu wel mocht uitzien. Thans echter, nu hij haar zag, was hij in de hoogste mate verrast. Het was ook waarlijk al te dwaas. Daar had hij de heele wereld rondgereisd, om ten slotte de schoonste vrouw op aarde thuis te ontdekken — en nog wel in zekeren zin, als zijne eigen dochter !

Het duurde een oogenblik, alvorens tusschen hen beiden het eerste woord gewisseld werd. Piroska had haar best gedaan om naar portretten, die men haar getoond had, zich eene voorstelling van M. Sander te maken ; en nu ontdekte zij dat deze voorstelling geheel beneden de waarheid bleef.

Hij zag er veel knapper en flinker uit, dan op zijne portretten. De zon had zijn gelaat sterk gebruind, en hij had op reis zijnen kastanjebruinen baard geducht laten aangroeien. De uitdrukken van zijne bruine oogen was goed en trouw, wat vertrouwenwekkend, maar kon toch niet de was vertrouwenwekkend, maar kon toch niet de wrevel verdrijven van de bijna vijandige stemming, die in den loop des tijds in Piroska's gemoed was ontstaan.

Hij van zijnen kant was door den aanblik van het meisje te zeer overrompeld, om onmiddellijk het rechte woord te kunnen vinden. Eerst trachtte hij, als instinctmatig zich duidelijk te maken wat het eigenlijk was, dat hem in deze schitterende verschijning zoo geweldig aantrok ; maar in zijne verwarring kon hij het daarover met zichzelve niet eens worden.

De heerlijke harmonie van kleuren, het goudroode haar, de sprekende zwarte oogen blo-ende en blanke frischheid van gelaat en hals, de pikante bekoorlijkheid der trekken het matte geel van het Japansch zijden morgendkleed, dat met bevallige plooien de raakheid van het jonge lichaam omsloot — dit alles was het niet alleen. Het was de geheele verschijning, die hem terstond zoo aantrok en betoverde.

Piroska had geene dochter Eva moeten zijn, om niet oogenblikkelijk te bespeuren, welk een gunstigen indruk zij op den haar tot nu toe onbekend gebleven voogd of pleegvader maakte ; en hoewel hare oorspronkelijke vijandige bedoelingen volstrekt nog niet opgegeven werden, ondergingen zij daardoor toch eene belangrijke verzachting. Zij was dan ook de eerste, die het zwijgen verbrak.

— Mijnheer Sander ! riep zij, met hare hand toestekend.

— Mejufvr. — ik ben — om u de waarheid te zeggen — nog een weinig verrast, Ik moet eerst tot mij zelve komen.

— Dat kan ik mij wel begrijpen. Als men zoo ver weg is geweest, dan heeft men wel een oogenblik noodig om weer tot zichzelve te komen, zegde Piroska glimlachend.

Hij vatte hare hand en liet zich door haar naar een stoel leiden.

— Onze verhouding is zoo zonderling en wonderlijk, hernam hij, terwijl hij zich neerzette, na eerst gewacht te hebben tot Piroska tegenover hem plaats genomen had.

— Ja ja ! Een jonge vader en eene zoo groote dochter ! Zoo iets komt niet alle dagen voor !

— Ik kan waarlijk mijne oogen schier niet gelooven, mejufvrouw.

— Werkelijk ? Maar het feit, dat ik nu eenmaal op de wereld ben, kan voor u toch niet zoo onverzettend veel verrassends hebben, zou ik meenen ?

— Neen, neen, dat niet. Het feit was mij volkomen bekend — maar — het eene feit is niet het andere — en dat dit feit er zoo uitziet... dat... dat heb ik niet geweten !

— Ik dank er voor de vriendelijkheid, die misschien in uwe woorden gesloten ligt. Maar verheugen kan ik mij daarvoor niet.

— Och ! Dat spijt mij ! Ik zou u toch zoo gaarne een genoegen doen.

— Heel lief van u. Maar ik vind dat gij met het gevolg geven aan dien wensch wel wat lang gewacht hebt. Het komt wat laat !

— Laat ?... Op het eerste oogenblik dat ik u zie !

— Dat is het juist. Het had nog wel tien jaar kunnen duren, vooraleer ge mij te zien gekregen hadt. Dan hadt ge nog tien jaar u niet om mij bekreund.

— Niet om u bekreund ? Ik wil hooren Jufvr. Piroska, dat het u gedurende mijne afwezigheid aan niets ontbroken heeft ? Mijne orders zijn duidelijk en beslist geweest en ik zou ontroosbaar zijn, indien zij niet ten volle nageleefd waren.

— Dat wil zeggen, gij hebt uwen ondergeschikte last gegeven voor mij te zorgen. Nu, dat had zoo kunnen voortgaan. Wat geeft u nu aanleiding, u persoonlijk om mij te bekommeren ?

— Maar, kind, ik kan mij toch niet persoonlijk om u bekommeren, als ik op Sumatra zit !

— Gij waart niet altijd op Sumatra.

— Zeker niet. Ik was ook op Honolulu, bij de schoone koningin Lilinokolani !

— Met eene aardigheid komt ge er niet van af. Het is niet moeilijk te raden, hoe ik het bedoel. Uw kassier heeft onberispelijk voor mij gezorgd. Waarom dus zoudt gij u thans persoonlijk moeite gaan geven en hem niet verder laten zorgen ?

— Wel, dood eenvoudig, omdat ik nu weer terug ben !... Maar ge legt telkens zulk eene geweldige klem op dat persoonlijk, o alsof ge daarmee een verwijt bedoeldet, en ik heb u toch waarlijk niets gedaan !

— Neen, waarlijk niet ! Gij hebt volstrekt niets gedaan, zegde Piroska met losbrekende bitterheid. Sander zette groote oogen op.

— Zij is niet erkentelijk, mijne schoone pleegdochter ! dacht hij in stilte. Ik vind haar gehuisvest als eene vorstin, en dan durft zij nog beweren dat er niets voor haar gedaan is. Dat beloft iets voor de toekomst.

Hij paste er echter wel op, deze gedachte te uiten, maar zegde, na eens te hebben nagedacht.

— Piroska, deel mij uwe wenschen mee. Voor zoover het in mijn vermogen ligt, zullen zij vervuld worden.

— Daarvoor is het nu te laat. Gij ziet mij heden voor de eerste maal.

— Neen. Ik heb u al vroeger eens gezien, acht jaar geleden, toen ge een kind waart.

— Zoo ? Dus acht jaar geleden hebt gij mij gezien ? En sedert hebt gij niet de moeite genomen, of hebt het niet de moeite waard gevonden, mij nog eens te zien. Ik sta heel alleen op de wereld. Van mijne ouders herinner ik mij niets. Gij zijt mijn voogd, en gij hebt het voldoende geoordeeld voor mij te zorgen, namelijk andere personen voor mij te laten zorgen en hen daarvoor te betalen. Is het u nooit in de gedachte gekomen, dat zulk een verlaten menschenkind ook maar het geringste teeken van belangstelling als eene weldaad zou beschouwd hebben ? Geen mensch, geen enkel mensch op de gansche wereld, heeft ooit een woord tot mij gesproken, waardoor in mij het gevoel had kunnen worden gewekt, dat ik toch voor ie mand op de wereld nog iets ben, dat er iemand op de wereld nog een hart voor mij heeft.

Sander was bij deze woorden stil en nadenkend geworden. Er verliep een oogenblik, vooraleer hij iets antwoordde.

— Het gaat mij aan mijn hart, Piroska, zegde hij, dat ge zulke treurige gedachten hebt. Zeker — ik erken dat ik schuld heb. Het doet mij leed. Laat mij dan nu ten mioste goed maken wat ik nog goed maken kan.

— Ik dank u voor uwe welwillendheid, M. Sander, antwoordde Piroska. Maar nu ben ik geen kind meer. Als kind had ik aan uwe zorg behoefte — maar nu heb ik u niet meer noodig.

— Ge wijst mij dus de deur ?

Piroska boalde hare schouders op ; doch hare mondhoeken trilden, en zij drukte haar batisten zakdeekskes aan hare ongen.

Sander stond op en wandelde door de kamer. Hij wist eenmin wat te doen, als wat te zeggen. Terwijl hij het meisje daar zoo aanzag, scheen het heel kraam van zoogdelijke en pleegvaderlijke liefdeen goedheid hem jammerlijk en belachelijk. Van eene heel andere liefde had hij haar willen spreken. De eerste indruk had het hem gedaan. Hij was plotseling, op het eerste gezicht getroffen. Wat moest hij haar nu zeggen ? Haar met voogdeprastijes aankomen, terwijl zijne zenuwen trilden van zoo heel iets anders... zoo iets nieuws en geweldigs en heerlijks, als hij nog nooit te voren gevoeld had ?... Belachelijk !

— Luister eens ! Hoor mij aan, Piroska ! begon hij eenskiaps ; hoewel hij in werkelijkheid niet wist wat hij zeggen moest en slechts toegaf aan een onweerstaanbaren drang om dit zoo pijnlijk zwijgen te verbreken.

Piroska zag verbaasd op. Zijne stem kwam van het venster en zij had niet gemerkt dat hij was opgestaan en zijne plaats verlaten had.

— Gij zijt nu verstoord op mij, zegde hij. Daarom moet gij mij gelegenheid geven...

— Ik ben niet verstoord op u, viel zij in. Maar wel heeft mijne volslagen verlatenheid mij dikwijls zwaar gedrukt.

Nu stroomden tranen haar over de wangen... Ook dat nog ! Tot de eigenaardigheden van Rudolf Sander behoorde